

Uitvoeringsplan Gladheidbestrijding

2021-2022

Versie 1
17 september 2021

Kerngegevens

Teamleider	P. Wilschut
Afdeling	BORG
Datum	12 oktober 2020
Behandeling	
Planstatus	Concept
Projectnummer	
Opdrachtgever	G. Rill
Identificatie	

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Doel van dit document	4
1.2	Uitgangspunten Gladheidbestrijding	4
1.3	Prioritering	4
1.4	Looptijd	6
2	Werkwijze	7
2.1	Werkzaamheden in Handboek Gladheidbestrijding	7
2.2	Verantwoordelijken	7
2.3	Signaleringsmethode	7
2.4	Uitvoering	7
2.5	Materieel, Milieu & Materiaal	7
2.6	Regeling rusttijden	8
2.7	Communicatie	8
2.8	Meldingen	9
3	Strooiroutes	10
3.1	Routes	10
3.2	Afwijkingen	11
3.3	Risico-inventarisatie en -evaluatie	11
3.4	Evaluatie	11

1 Inleiding

1.1 Doel van dit document

Elke wegbeheerder heeft op grond van artikel 15 e.v. van de Wegenwet een zorgplicht om wegen in een goede en veilige staat te laten verkeren. Hierbij hoort ook de bestrijding van gladheid. Het gaat hierbij om een inspanningsverplichting en niet om een resultaatsverplichting.

Op grond van artikel 6:162 van het Burgerlijk Wetboek bestaat er een risicoaansprakelijkheid voor de wegbeheerder voor wegen die niet voldoen aan de eisen die men daaraan gegeven de omstandigheden mag stellen en daarvoor gevaar opleveren voor personen en/of zaken.

Aangezien het gaat om een inspanningsverplichting is het van belang om duidelijk te hebben wat inwoners van Gooise Meren mogen verwachten tijdens gladheid. In dit Gladheidbestrijdingsplan Gooise Meren 2021-2022 staat aangegeven hoe we de gladheid het komende jaargetijde gaan bestrijden.

1.2 Uitgangspunten Gladheidbestrijding

Zorgdragen voor voldoende gladheidsbestrijding is nodig om een veilig gebruik van de openbare ruimte tijdens de wintermaanden te garanderen. Dit is een taak van de wegbeheerder op grond van artikel 6:172 en 6:162 BW.

In de Visie Buitenruimte is in januari 2018 het volgende vastgesteld:

Bij inrichting en beheer krijgen kwetsbare groepen - fietsers, voetgangers, mensen met een beperking - de hoogste prioriteit.

Bij gladheidsbestrijding hanteren we de prioriteiten hoog en middel uit de richtlijnen en aanbevelingen van het kennisplatform CROW. Wij strooien op de belangrijkste wegen en fietspaden. Verder stellen wij in de winterperiode strooizout beschikbaar voor de gladheidbestrijding op stoepen door inwoners.

Het beleid van de gemeente is erop gericht dat het hoofdwegennet, de busroutes en het hoofdfietsnetwerk beschikbaar zijn tijdens winterse omstandigheden. Als uitzondering hierop gelden extreme weersomstandigheden zoals langdurige sneeuwval en ijzel.

Het beleid van de gemeente is erop gericht de milieubelasting ten gevolge van de gladheidsbestrijding zo minimaal mogelijk te laten zijn. Zij doet dit door te zorgen voor een minimaal gebruik van dooimiddelen en door ervoor te zorgen dat er zo min mogelijk milieubelastende stoffen in de omgeving komen.

1.3 Prioritering

In de volgende tabellen zijn in de prioriteiten die CROW heeft benoemd weergegeven. Van deze prioriteiten strooien wij bij normale gladheid de prioriteiten hoog en middel. In principe worden er geen wegen gestrooid met de prioriteit laag tenzij er hierdoor wegen zijn die verder dan circa 350 meter van een strooiroute komen te liggen.

Bij extreme weersomstandigheden als sneeuwval of ijzel wordt eerst enkel de noodroute gestrooid. Zodra de rijomstandigheden op wegen van de noodroute onder controle zijn, zal het strooien van de routes zoals weergegeven in 3.1 weer worden opgepakt.

Richtlijnen voor gladheidsbestrijding op wegen buiten de bebouwde kom						
Nationale stroomweg	130/120/100/80	autosnelweg	hoog	preventief	preventief	preventief en curatief (2 uur)*
Regionale stroomweg	100	autoweg, vluchtvoorzieningen, fysieke rijbaanscheiding, doorgetrokken kantmarkering, ongelijkvloerse kruisingen	hoog	preventief	preventief	preventief en curatief (2 uur)
Gebiedsontsluitingsweg I en II	80	2x2 of 2*1 rijstroken, rijbaanscheiding, gelijkvloerse kruisingen, onderbroken kantmarkering	hoog	preventief	preventief	preventief en curatief (3 uur)
Erftoegangsweg I en II	60	1 rijloper, fiets op de rijbaan	middel	preventief	preventief	preventief en curatief (4 uur)
Vrijliggend fietspad	40	door tussenberm gescheiden van rijbaan of met eigen tracé, bestemd voor fietsers en snorfietzers	hoog	preventief	preventief	preventief en curatief (3 uur)
* Rijkswaterstaat hanteert voor nationale stroomwegen een grens van 1,5 uur als maximale actietijd.						

Richtlijnen voor wegen binnen de bebouwde kom						
Gebiedsontsluitingsweg	70/50	2x1 of 2x2 rijstroken, rijbaanscheiding, onderbroken kantmarkering, geen fiets op de rijbaan, bromfiets op de rijbaan (50 km/h), gesloten verharding	hoog	preventief	preventief	preventief en curatief (3,5 uur)
Erftoegangsweg	30	1 rijloper, geen rijbaanscheiding, geen kant- en asmarkering, fiets en bromfiets op rijbaan, bij voorkeur open verharding	laag	curatief (48 uur)*	curatief (48 uur)*	Curatief (48 uur)*
Vrijliggend fietspad	30	door tussenberm gescheiden van rijbaan of met eigen tracé, bestemd voor fietsers en snorfietzers	hoog	preventief	preventief	preventief en curatief (3,5 uur)
Busbaan / busstrook	50	rijbaan/rijstrook voor bussen van het openbaar vervoer en eventueel andere daarop toegelaten voertuigen	hoog	preventief	preventief	preventief en curatief (3,5 uur)
* Op erftoegangswegen, woonerven en parkeervoorzieningen binnen de bebouwde kom wordt alleen curatief gestrooid bij langdurige gladheid. Wanneer de gladheid zich slechts enkele uren voordoet, wordt op deze categorieën wegen niet gestrooid.						

Aanbevelingen voor verschillende wegcategorieën binnen de bebouwde kom						
Winkelgebied	5	winkelcentrum, voetgangersgebied in stadscentrum	hoog/middel	curatief (3 uur)**	curatief (3 uur)**	curatief (3 uur)**
Erf	5	gebied waar verblijfsfunctie domineert, aangeduid door bord G5 (RVV 1990)	laag	curatief (48 uur)*	curatief (48 uur)*	curatief (48 uur)*
Parkeervoorzieningen	5	openbare parkeervoorzieningen	laag	curatief (48 uur)*	curatief (48 uur)*	curatief (48 uur)*
Speciale bestemmingen	50/30/5	wegen, fietspaden en voetpaden ter ontsluiting van belangrijke openbare voorzieningen (ziekenhuis, politiebureau, brandweer, gemeentehuis, bibliotheek, bejaardenhuis, scholen)	middel	wegen preventief, voetpaden curatief (3 uur)**	wegen preventief, voetpaden curatief (3 uur)**	wegen preventief, voetpaden curatief (3 uur)**
<p>* Op erftoegangswegen, woonerven en parkeervoorzieningen binnen de bebouwde kom wordt alleen curatief gestrooid bij langdurige gladheid. Indien de gladheid zich slechts enkele uren voordoet, wordt op deze categorieën wegen niet gestrooid.</p> <p>** In winkelgebieden en op de voetpaden naar openbare voorzieningen wordt alleen curatief gestrooid tijdens de dagdienst.</p>						

In aanvulling op de door de CROW benoemde speciale bestemmingen worden ook de volgende bestemmingen gestrooid:

- het station (prioriteit hoog);
- de marktterreinen (prioriteit middel);
- de 'Huisartsen Onder Een Dak', de zogenaamde HOED, of zorgverzamelgebouwen (prioriteit hoog);
- Begraafplaatsen (prioriteit hoog);
- steile hellingen (prioriteit middel);
- vaccinatielocaties (tijdelijk tijdens corona, prioriteit middel)
- trappartijen (prioriteit middel).

In de routing wordt geen onderscheid gemaakt tussen de prioriteiten 'hoog' en 'middel'. Bij aanhoudende, langdurige te verwachten gladheid worden in aanvulling van het gestelde in de CROW-richtlijnen bushaltes en trappartijen ook gestrooid. Deze worden meegenomen in de categorie winkelgebied.

Hoewel ook voetgangers een kwetsbare doelgroep vormen binnen de gladheidbestrijding, worden er geen voetpaden, ook niet bij de speciale bestemmingen, gestrooid. Voor de bestrijding van gladheid op voetpaden stelt de gemeente zout ter beschikking en verwachten wij zelfwerkzaamheid van onze inwoners. Het trottoir valt in het kader van de gladheidbestrijding dus niet onder de rijbanen van de in het gladheidbestrijdingsplan opgenomen wegen.

1.4 Looptijd

Het uitvoeringsplan gladheidbestrijding beslaat de periode van week 44 in 2021 tot en met week 13 in 2022. Indien uit de evaluatie geen wijzigingen voortvloeien, kan het plan ongewijzigd doorlopen naar het volgende gladheidbestrijdingsseizoen.

2 Werkwijze

2.1 Werkzaamheden in Handboek Gladheidbestrijding

De gemeente Gooise Meren heeft een Handboek Gladheidbestrijding. Hierin zijn alle activiteiten, de organisatie en werkwijzen opgenomen voor de bestrijding van gladheid, inclusief de inzet van mensen, materieel en materiaal, de kerngegevens van de aanliggende wegbeheerders en het werkgebied. Jaarlijks wordt het handboek voor aanvang van het gladheidbestrijdingsseizoen geactualiseerd. Tevens worden er in het Handboek registraties bijgehouden van alle uit te voeren en uitgevoerde activiteiten.

2.2 Verantwoordelijkheden

Het afdelingshoofd BORG is gemandateerd om jaarlijks het uitvoeringsplan gladheidsbestrijding met daarin alle strooiroutes vast te stellen. De teamleider BORG (coördinator gladheidbestrijding) is verantwoordelijk voor de uitvoering en het vaststellen van het Handboek Gladheidbestrijding. Gedurende de winterperiode is er consignatiedienst voor de gladheidbestrijding. De dienstdoende ploegleider is verantwoordelijk voor de tijdige en juiste inzet van de strooiacties. Aan het begin van het seizoen vindt er een kick-off plaats aan alle uitvoerende medewerkers met daarin een presentatie met de wijzigingen ten opzichte van voorgaand jaar, afspraken met betrekking tot veiligheid en consignatie en een vlootschouw waarbij al het in te zetten materieel wordt gecheckt. Ook worden de routes gereden.

2.3 Signaleringsmethode

De gemeente heeft de beschikking over een meetpunt in de weg waar de temperatuur van het wegdek en de hoeveelheid zout op het wegdek wordt gemeten. Met de informatie van dit meetpunt kan de dienstdoende ploegleider bepalen of er een strooiactie plaats moet vinden. De ploegleiders hebben een opleiding gehad met betrekking tot het meetpunt. De handleiding is opgenomen in het Handboek Gladheidbestrijding.

Daarnaast heeft de gemeente de beschikking over de regionale gladheidverwachting van het weerbureau DTN (voorheen Meteoconsult) waarmee het optreden van gladheid door de dienstdoende ploegleider kan worden bepaald. Het abonnement met Meteoconsult voorziet 24 uur per dag in de meest actuele weergegevens en verwachtingen. Deze gegevens zijn voor de dienstdoende ploegleider ieder moment opvraagbaar op de internetsite www.gladheid.nl en het nieuwe roadmaster.mg. Deze regionale gegevens bestaan onder andere uit lucht-, dauw- en wegdektemperatuur, bewolgingsgraad, geleiding, kans op neerslag, informatie vanuit het meetpunt, etc. Tevens verstrekt een dienstdoende meteoroloog van DTN 24 uur per dag via de website een regio specifiek strooiadvies aan de dienstdoende ploegleider. Ook ontvangt de dienstdoende ploegleider bericht van de uitruk van Rijkswaterstaat. Op basis van de beschikbare data wordt door de dienstdoende ploegleider de beslissing genomen een strooiactie te starten.

2.4 Uitvoering

Als wordt overgegaan tot de bestrijding van gladheid wordt de dienstdoende ploeg opgeroepen. De gladheidbestrijding bestaat uit 2 ploegen en is onderverdeeld in 8 routes. Afhankelijk van het resultaat van de gladheidbestrijding en de weersverwachting, bepaalt de ploegleider het verdere verloop.

Er wordt in principe preventief gestrooid. De werkzaamheden kunnen in principe 24 uur per dag worden uitgevoerd. Alle uitgevoerde werkzaamheden worden vastgelegd in het Handboek Gladheidbestrijding.

2.5 Materieel, Milieu & Materiaal

Ter bestrijding van de gladheid heeft de gemeente Gooise Meren de beschikking over 8 strooiers, 8 sneeuwplougen en twee sneeuwborstels.

Als strooimiddelen wordt gebruik gemaakt van wegzout en pekkel. Voor de opslag is op de gemeentewerf in Bussum een zoutloods aanwezig (Huizerweg 51) en is op de werf in Naarden een nieuwe opslag in aanbouw. De loods is voorzien van een vloeistofdichte vloer.

In de gemeente Gooise Meren strooien we middels de natstrooimethode. Tegelijk met het droge zout mengen we pekkel (zoutwater) waardoor het zoutverbruik lager kan zijn dan bij de droogstrooimethode. In beginsel worden niet meer wegen gestrooid dan de prioriteiten hoog en middel om de hoeveelheid zout niet meer te laten zijn dan strikt noodzakelijk.

Inwoners van Gooise Meren kunnen zonder afspraak gratis zout ophalen op de volgende locaties:

- Gemeentewerf Bussum: Huizerweg 51
- Gemeentewerf Naarden: Energiestraat 15
- Brandweerpost Muiden: Weesperweg 2
- Gemeentewerf Muiderberg: Tesselschadelaan 47

Net buiten de poort staat een zoutbak. De zoutbak wordt tijdens kantoortijden gevuld. Bij een zouttekort komt deze mogelijkheid te vervallen.

2.6 Regeling rusttijden

De rusttijdenregeling is van toepassing. Hierbij worden de Arbowetten en de richtlijnen uit de CAR/UWO in acht genomen. Met de teamleiders van de uitvoerende teams zijn sluitende afspraken gemaakt over het inzetten van de medewerkers. De urenregistratie wordt bijgehouden in het Handboek Gladheidbestrijding en verwerkt in het salarissysteem. Bij het opstellen van de roosters wordt met de inzet van de desbetreffende medewerker rekening gehouden zodat er geen problemen ontstaan bij de planning in het reguliere werk. De gladheidbestrijding wordt door teams in een 2 ploegendienst uitgevoerd. De teams hebben het volgende schema: 1 week strooidienst en 1 week dagdienst. Het rooster is in het Handboek Gladheidbestrijding opgenomen.

2.7 Communicatie

Effectieve communicatie is belangrijk voor een goed resultaat van de gladheidbestrijding.

Externe communicatie

Bij externe communicatie staat de weggebruiker centraal. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de inzet van op het gebied van de externe communicatie.

Doelgroepen	Informatie over	Communicatiemiddelen
<ul style="list-style-type: none">• Inwoners (auto-mobilisten, voetgangers en fietsers)• bedrijven• openbaar vervoer• hulp- en nooddiensten• maatschappelijke instellingen (ziekenhuizen, verzorgingshuizen en scholen)	<ul style="list-style-type: none">• het strooi beleid in algemene zin (inclusief specifieke locaties)• de strooiroutes en hun prioritering• de mogelijkheid om vragen te stellen of klachten in te dienen• wat de weggebruiker, inwoners, ondernemer of maatschappelijke instelling zelf kan doen ten aanzien van de gladheidbestrijding (b.v. gebruik winterbanden, speciaal schoeisel)	<ul style="list-style-type: none">• huis-aan-huisbladen• folders• internet• klantencontactcentrum;• verspreiden van informatie aan ondernemers, wijkorganisaties en maatschappelijke instellingen• dynamische informatie (Twitter/Facebook)

2.7.1 Communicatie bij verschillende situaties

- Preventieve communicatie: Bij aanvang van het winterseizoen geeft de gemeente in algemene termen aan hoe de gladheid wordt bestreden. Gewezen wordt op de strooiroutes en hoe de inwoners deze kunnen vinden. Ook wordt aangegeven hoe de inwoners zelf mee kunnen

werken aan het bestrijden van gladheid op de stoep en op voetpaden. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de gemeentelijke website en social media.

- Communicatie tijdens de gladheid: Via Twitter en Facebook wordt vermeld dat de strooiploegen zijn uitgerukt om de gladheid te bestrijden en worden de inwoners opgeroepen hun eigen verantwoordelijkheid te nemen om veilig aan het verkeer deel te kunnen nemen. Het Klant Contact Centrum (KCC) wordt ingelicht als zich ergens knelpunten voor doen, zodat zij inwoners bij eventuele meldingen of vragen direct uitleg kunnen geven.
- Communicatie bij ijzel. IJzel kent een hoge mate van onvoorspelbaarheid en is moeilijk te bestrijden. In het kader van communicatie en verwachtingenmanagement richting de inwoners worden alle beschikbare communicatieadviseurs ingezet om de waarschuwing over ijzel te verspreiden.
- Communicatie tijdens extreme gladheid of noodplan: Wanneer het noodplan van kracht wordt, wordt dit via de website, lokale en social media gemeld. De hulpdiensten en het KCC worden op de hoogte gebracht, meldingen via Twitter en Facebook worden geïntensiveerd.

De interne communicatie is gericht op de eigen organisatie. De spil in de intern gerichte communicatie is de teamleider belast met gladheidbestrijding. Hij onderhoudt de contacten met uitvoerende ploegleider, de chauffeurs (of hun vertegenwoordiger), de weerdiensten, de politie, het klantcontactcentrum, collega's waaronder beleidsadviseurs en communicatie, enzovoort. Communicatie met de pers verloopt via de communicatieadviseurs.

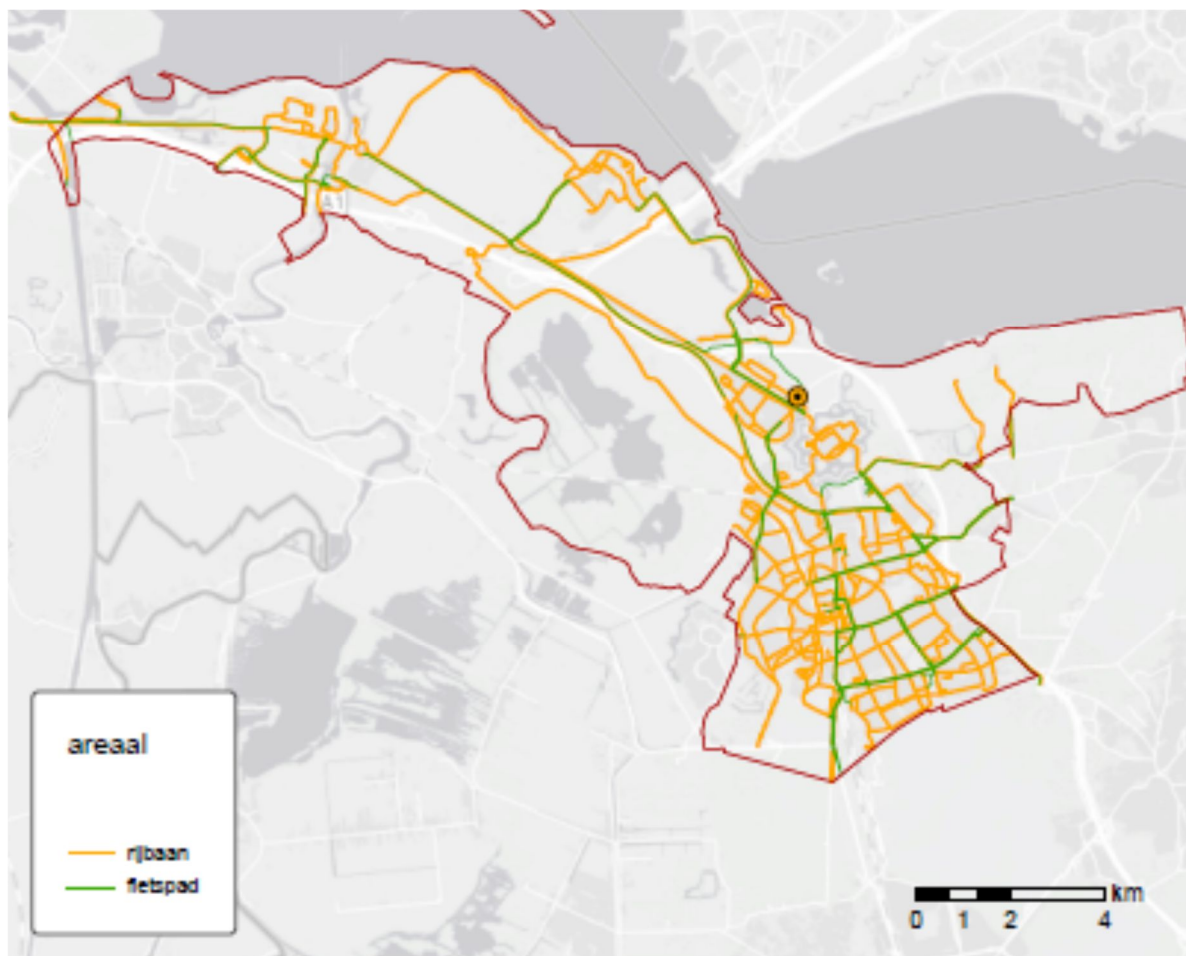
2.8 Meldingen

Inwoners kunnen meldingen over gladheid kenbaar maken via het KCC en het contactformulier Melden bij de gemeente (Meldingen Openbare Ruimte / MOR) op www.gooisemeren.nl, bij wegen en straatmeubilair. De ploegleiders regelen dat deze meldingen worden afgehandeld.

3 Strooiroutes

3.1 Routes

De gestelde prioriteiten hebben geleid tot 8 routes die in de volgende afbeelding zijn weergegeven. Dit strooiseizoen zijn de routes aangepast aan de CROW-richtlijnen. De route door de nieuwbouw wijk de Krijgsman is aangepast op het in gebruik genomen gedeelte van de wijk. Een en ander heeft geresulteerd in de routes zoals weergegeven op onderstaande kaart.

3.2 Afwijkingen

Bij extreme weeromstandigheden zoals zware of langdurige sneeuwval of ijzel wordt afgeweken van de beschreven routes in 3.1. Op dat moment wordt door de teamleider gladheidbestrijding besloten enkel op de grootste hoofdwegen van de noodroute gladheid te bestrijden. Wanneer deze wegen onder controle zijn, wordt weer overgegaan op het normale strooiplan.

Bij langdurig hevig winterweer en/of een dreigend zouttekort korten we de routes in om de gemeente toch zo goed mogelijk bereikbaar te houden zoals weergegeven op onderstaande kaart.

3.3 Risico-inventarisatie en -evaluatie

De meest voorkomende risico's zijn uitgewerkt in het risico-overzicht voor de gladheidbestrijding. In het risico-overzicht zijn de specifieke risico's en aandachtspunten ten aanzien van de gladheidbestrijding geformuleerd en bijbehorende beheersmaatregelen opgenomen. Het risico-overzicht wordt jaarlijks geactualiseerd.

3.4 Evaluatie

Het achterliggende gladheidbestrijdingsseizoen wordt eveneens jaarlijks geëvalueerd. Daarin komen onderdelen aan bod als de organisatie, arbo- en veiligheid, juridische aspecten, communicatie en financiële middelen. Eventuele aanpassingen verwerken we in het Handboek Gladheidbestrijding en/of uitvoeringsplan.